

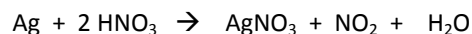
IV seria zadań

Stopy metali

1. Amalgamaty to roztwory metali w **rtęci**. Stosuje się amalgamaty ciekłe (o dużej zawartości rtęci) i stałe. W naturze występują: altermarkit Pb_2Hg w Mongolii, belendorfit Cu_7Hg_6 , potarit $PdHg$, eugenit $Ag_{11}Hg_2$ i weishanit $(Au,Ag)_3Hg_2$ odkryty w Weishancheng w Chinach. Najbardziej znane są amalgamaty dentystryczne, które bardzo skutecznie łączą się z tkanką zęba. Do pomiaru bardzo niskich temperatur można użyć amalgamatu **talu** {rtęć krzepnie w $-39^{\circ}C$ a ten amalgamat w $-58^{\circ}C$ }. Roczna produkcja **talu** wynosi tylko 5 ton. Próbkę amalgamatu talu o masie 3,45 grama Ewa wrzuciła do kwasu solnego. Pószlachetna rtęć nie reaguje z tym kwasem. Roztwór zawiera chlorek talu (I). Ewa zebrała $66,2\text{ cm}^3$ wodoru (war. norm.). Oblicz skład procentowy stopu użytego do produkcji tych termometrów.

2. Do produkcji instrumentów muzycznych używa się mosiądzu (czasem pokrytego galwanicznie srebrem). Przy zawartości cynku do 20% mosiądz jest brązowawo – czerwony, a ponad 36% cynku jasnożółty. Sergiusz zbadał próbkę 4,32 gramów mosiądzu, zalewając ją 20% kwasem siarkowym. Pószlachetna miedź nie reaguje z tym kwasem więc odsączył nieprzereagowaną miedź i odparował ciecz. Osuszone kryształy siarczanu (VI) cynku (II) ważyły 3,94g. Oblicz skład procentowy tego mosiądzu.

3. Czyste złoto jest używane jako dodatek do żywności o symbolu **E – 175**. Medale za osiągnięcia sportowe: złote, srebrne i brązowe są jednak **stopami** metali. W 2016 roku „złoty” medal olimpijski ważył 500g. W lipcu 2016 wartość złota w nim zawartego to 191 euro. Oliwia obliczyła że gdyby ten medal pokruszyć i włożyć do 45% kwasu azotowego (V), otrzymałaby $102,67\text{ dm}^3$ dwutlenku azotu (warunki normalne).

Oblicz ile procent stanowi złoto w „złotym” medalu olimpijskim z 2016 roku.

4. W przemyśle okrętowym i chemicznym stosuje się stop **hydronalium** mający bardzo dobrą odporność na korozję powodowaną przez wodę morską. Dodatkową zaletą jest mała gęstość, ponieważ składa się z glinu i magnezu. W latach 70-tych zbudowano w Polsce serię 8 kutrów torpedowych typu Wisła, których kadłuby były wykonane z hydronalium. Justyna otrzymała do zbadania próbkę tego stopu o masie 68,4 grama. Próbkę roztrworzyła w 25% kwasie solnym.

Justyna zebrała $10428,45\text{ dm}^3$ wodoru w warunkach normalnych. Oblicz skład procentowy hydronalium

P o w o d z e n i a !

Proszę przysłać rozwiązania zadań do **20 V 2021**

na adres a.markwitan@poczta.fm

lub swojemu nauczycielowi chemii